

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsak torek in soboto ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dnova praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevev tekaljšču po 8 vin.

Uredništvo in upravnštvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Veturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnštvo »Gorice«. Oglasi se računajo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 14 vin., 2-krat po 12 vin., 3-krat po 10 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Baučar.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. L. Lukežič).

Vladni načrt

glede volilne preosnove za Kranjsko in pa kranjski deželni zbor.

Kakor smo že zadnjič na kratko omenili, ni stopila vlada pred kranjski deželni zbor, katerega je sklicala na pondeljek, le z izjavo glede njenega stališča nasproti zahtevi po upeljavi splošne in jednake volilne pravice za kranjske deželnozborske volitve, ampak predložila je celó svoj načrt, po katerem naj bi se dosedanji volilni red za kranjski deželni zbor spremenil.

Vladni načrt obsega te-le glavne določbe:

V deželnem zboru je sedem in štirideset zbornikov, namreč:

- a) Ljubljanski knez in škof,
- b) šest in štirideset izvoljenih poslancev, in to:

I. deset poslancev za veliko posestvo,

II. deset poslancev za mesta, trge in obrtne kraje imenovane v volitvenem redu ter za trgovsko in obrtno zbornico,

III. šestnajst poslancev za ostale občine vojvodine Kranjske,

IV. deset poslancev za občni volilski razred.

Volilni okraji

za volitev poslancev v volilskem razredu mest, trgov in obrtnih krajev so:

1. deželno stolno mesto Ljubljana;
2. mestna občina Idrija;
3. mestne občine Kranj, Škofja Loka in Kamnik, tržna občina Železniki, trg Veliki Mengoš in selska občina Domžale;
4. mestna občina Radovljica, tržni občini Tržič in Kropa, Jesenice s sosesko Savo, soseska Javornik, selska občina Kamna Gorica in trg Bela peč;
5. trgi Postojna, Vrhnika, Senožeče, Vipava in Cerknica ter mestna občina Lož;
6. mestne občine Novo Mesto, Višnja Gora, Črnomelj in Metlika, mesti Krško in Kostanjevica, trgi Litija, Mokronog, Radeče in Žužemberk ter soseski Zagorje in Toplice v selski občini Zagorje;
7. mesto Kočevje in trg Ribnica.

LISTEK.

Odgovor gosp. Kutinu, ali pojasnila na pojasnila.

Spisal Josip Balič.

Gotovo in neovrgljivo je dejstvo, da so naši dedje, posedši novo domovje, dali goram in rekam okrog sebe narodna imena. Tako je dobila ime Skalnica, tako sosedni Sabotin.

Selišče, oziroma katastralna občina Vrh, kjer jaz službujem, naj nam služi za izgled in primer. Krajno ime Vrh je brez dvoma prvotno in je bivalo še predno se je bila tukaj sezidala cerkva sv. Mihaela, ki stoji, mimogrede omenjeno bolj v jami, nego na hribu. Vsled tega naši Vrhovci in vsi bližnji slovenski sosedje ne pravijo temu kraju sv. Mihael, nego prav dosledno in izključno: Vrh.¹⁾

¹⁾ Pa nele, da se ta kraj v celoti ne zove sv. Mihael, tudi nobeden posamen hrib v občini nima imena po sv. Mihaelu. Najvišji tukajšnji hrib zove se »Grec«, trigonometrična točka pa »Debela Griža«. To naj si dobro zapomnijo zlasti naši dični »planinci«, ki so v prvi vrsti poklicani, čuvati narodna imena, pa ne jih zapostavljati in ptujce posnemati.

Volilni okraji

za volitev poslancev iz kmetskih občin so sledeči sodni okraji:

1. Ljubljana in Vrhnika (dva poslancev);
2. Kamnik in Brdo;
3. Kranj, Tržič in Škofja Loka (dva poslancev);
4. Radovljica in Kranjska gora;
5. Postojna, Logatec, Senožeče, Lož, Ilirska Bistrica in Cerknica (dva poslancev);
6. Vipava in Idrija;
7. Novo Mesto, Kostanjevica in Krško;
8. Trebnje, Višnja Gora, Žužemberk, Mokronog in Radeče (dva poslancev);
9. Kočevje, Ribnica in Velike Lašče (dva poslancev);
10. Črnomelj in Metlika;
11. Litija.

Volilni okraji za volitev poslancev občnega volilskega razreda so:

1. deželno stolno mesto Ljubljana s selskimi občinami Dobrunje, Moste, Zgornja Šiška in Vič;
- potem sodni okraji:
2. Ljubljana (brez deželnega stolnega mesta Ljubljana ter drugih pod 1. naštetih selskih občin) in Vrhnika;
  3. Brdo in Kamnik ter selske občine Cerklje, Šenčur, Voglje in Smlednik v sodnijskem okraju Kranj;
  4. Kranj (brez pod 3. naštetih selskih občin), Tržič, Kranjska Gora in Radovljica;
  5. Škofja Loka, Idrija in Logatec;
  6. Postojna, Ilirske Bistrica, Lož, Senožeče, Vipava in Cerknica;
  7. Litija, Radeče in Višnja Gora;
  8. Krško, Kostanjevica, Mokronog in Trebnje;
  9. Kočevje, Velike Lašče, Ribnica in Žužemberk, potem selske občine Poljane in Črmošnice v sodnijskem okraju Novo Mesto ter Planina v sodnijskem okraju Črnomelj;
  10. Metlika, Novo Mesto (brez selskih občin Poljane in Črmošnice) in Črnomelj (brez selske občine Planina).
- Deželni odbor, ki je gospodarski in izvrševalni oddelek deželnega zastopa, ima deželnega poglavarja za prvosednika in pet prisodnikov, izvoljenih izmed zbranih deželnih poslancev.

mejem, ko ga ptujci res nazivljajo S. Michele, ker jim je narodno ime neznan ali zoprno.

Jednako je v našem slučaju. Sabotin je prvotno ime dotične gore, oziroma gorskega grebena, ime »sv. Valentin« pa je nastalo šele potem, ko se je bila gori sezidala cerkev na čast imenovanemu svetniku, kojega so se potem polastili zlasti ptujci, mejtem ko je pri našem ljudstvu Sabotin še vedno v svoji časti. O starosti tega pristno narodnega imena bom govoril pozneje, za zdaj naj le omenim, da je nahajamo v starih listinah, katere so pisali seveda ptujci, nepokvarjeno že l. 1288. (Czoernig, Das Land Görz, pg. 633.) Ali bi bili pa ptujci goro nazvali Sabotin, ako bi bila prvotno res dobila ime po sv. Valentinu? Gotovo ne, ampak imenovali bi jo bili že takrat po Valentinu, kakor jo faktično nazivljajo dandanes.

G. Kutin, ki nepremišljeno izvaja ime Sabotin od Balanta ali Valentina, sodi baš po tem imenu o veliki starosti nekdanje cerkve sv. Valentina na Sabotinu, češ, da je ta bivala že dolgo

pred l. 1288, ker se Sabotin že tega leta omenja. Jaz pa, ki sem namenil dokazati, da je Sabotin narodno ime, sklepam iz istega razloga z drugimi vred, da cerkve sv. Valentina na Sabotinu nikakor še ni bilo v onem času, ker sicer bi bili ptujci goro res nazvali po Valentinu ter bi se ne bili brigali za Kutinovega »Sabotina«.

Poleg tega ljudstvo v bližnji goriški okolici nikoder ne pozna Balanta, nego izključno Valentina (Tinca, Tinkota), kojega je nekdanj, kakor sem v omeni omenil, nazivalo tudi Zdravkova. Ob enem opozarjam g. tovarisa, da naše ljudstvo semtertja res nazivlja Valentine z Balantom,¹⁾ svetnika samega pa ne.

Dalje nam je pomisliti, da imena Sabotin nima le skrajni gorski rob, na kojem stojé podrtine bivše cerkve sv. Valentina, nego ves dolgi greben tja preko kanalske meje. To potrjuje g. Kutin sam, ki piše v svojem opisu str. 8, da sta v Sabotinu najvišja vrha Poklon

in hrib sv. Valentina. To dejstvo pa nam zopet priča, da mora biti ime Sabotin starejše in različno od Valentina sabotinskega. Tudi ni umestno, da bi bila celota dobila ime po delu t. j. ves dolgi greben po hribu sv. Valentina.

Sicer pa: »dato, sed non concesso«, da bi bili naši dedje goro krstili po Valentinu šele v dobi pokristjanjevanja, bi se to ime nikakor ne glasilo Sabotin, nego »Šembotin«, analogno kakor imamo: Šempeter, Šembid, Šempolaj itd. Toda na ta način so krščevali bivališča (ne pa gore!) prav za pravo latinski duhovniki, ko se je bila v dotičnem kraju sezidala cerkva na čast izvoljenemu zavetniku, a ljudstvo jih je v izgovorjanju po svoje posnemalo. Zato je prav, da pišemo v spomin tega zgodovinskega dogodka, imena dotičnih krajev tako, kakor jih ljudstvo nazivlja. Torej: Št. Andrež, Šempeter, Št. Maver, Št. Ferjan, Šmartno, Šembiškagora itd., a ne Sv. Andrej, Sv. Maver, Sv. Florijan, Sv. Martin, Svetovidškagora, četudi je zadnje pravilneje.

¹⁾ To podomačeno krstno ime je prešlo celo v priimek, kakršnega je imel n. pr. tudi bivši goriški škof Walland-Balant. Ni pa nič drugega, nego skrajšani Valentin. In še celo iz Balanta sta se porodila diminutiva: Balantič in Valentič.

njih svobodomiselnost zgolj le hlomba in da so jim v prvi vrsti pri srcu le strankarske koristi, za katerimi tiče tudi njih osebne koristi. S tem nastopanjem proti številu poslancev, ki naj bi bili voljeni v V. kurijo, so pa napredni poslanci objednem pokazali, da so odločni nasprotniki jednake in splošne volilne pravice in da ni bilo njihovo glasovanje za upeljavo splošne in jednake volilne pravice pri deželnozborskih volitvah na Kranjskem, za katero so glasovali v zadnjem zasedanju kranjskega deželnega zbora, nič drugega nego zgolj hinavstvo, in da so takrat za splošno in jednako volilno pravico le zato glasovali, ker so že naprej vedeli, da se bo vlada upeljavi take volilne pravice gotovo upirala.

Toliko torej na splošno glede vladne volilne predloge.

Zdaj pa nekoliko o osodi, ki jo mora pri sedanjih razmerah zadeti.

Kakor smo zadnjič na kratko omenili, je izročil deželni zbor v pondeljki seji vladni načrt ustavnemu odseku, z naročilom, da poroča o njem v prihodnji seji deželnega zbora ustmeno. Ustavni odsek je imel v torek dotično sejo, a vsled obsrkuje naprednih poslancev ni moglo priti do nikakega sklepa, kako naj bode to ustmeno poročilo, četudi je odsekova seja trajala v pozno noč, in sicer do 11. ure. Zategadelj je bil vsprejet v odsekovi seji z večino glasov predlog, naj v deželnozborski seji, ki je bila v sredo, odsekove predsednik, dekan Arko, sporoči to deželnemu zboru, ki naj potem sklene, kaj bi bilo storiti. Ko je hotel omenjeni odsekove predsednik v sredo v deželnem zboru govoriti, so mu to zabranili napredni poslanci, ki so v zbornici piskali na piščalke, tulili na lovski rog, tolkli na rene, zvonili z kravjimi zvonci itd. itd. Vsled tega je morala biti seja ob 1 uri prekinjena, a ko se je začela ista ob 3 uri popoldne nadejati, so napredni poslanci zopet nadejvali z omenjenimi instrumenti svoj spektakel. Deželni glavar je ob 6. uri zopet prekinil sejo, ki se je začela ob 8. nadaljevati. Med tem odmorom so se pričela med strankami nekaka pogajanja, ki so pa ostala brezuspešna, in ko se je začela ob 8. uri seja nadaljevati, nastala

(Dalje prih.)

✠
Potrim srcem naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem, pretužno vest, da je naša preljubljena mati, oziroma tašča in stara mati gospa

Uršula Mozetič

sinoči ob 7¹/₄ uri previdena s svetotajstvi za umirajoče po dolgi in mučni bolezni v 74. letu v Gospodu zaspala.

Zemski ostanki drage ranjke se prepeljejo v nedeljo dne 8. t. m. ob 2¹/₄ urah popoldne iz lastne hiše ulica Rossini št. 17. v cerkev v Št. Andrež in od tam na tamkajšnje pokopališče, kjer se položijo k večnemu počitku v družinsko grobnico.

V Gorici, dne 7. aprila 1906.

Žalujoča rodbina.

Rojaki!
kupujte nardoni kolek
„Šolskega Doma“.

Išče se druge roke
Wertheimova
blagajna (Sparkasse)
Več pove upravništvo
„Narodne Tiskarne“.

Mizarske delavce
in učence

sprejme tvrdka **Anton Črnigoj** v Gorici,
Tržaška cesta 18.

Apno

iz odlikovane apnenice s trajajočim ognjem.

Podpisani se priporoča slav. občinstvu in stavbnim mojstrom v mestu in na deželi za obilna naročila dobrega apna, katero je na glasu kot najboljšje, naj si bodi za zidanje ali pa za belenje. Apno je pristno, in zagostavljam cenj. naročnike, da tako bom i nadalje izdeloval. Cena zmerna. Postrežba točna.

Ivan Faganelli i. dr.
v Mirnu pri „Grabcu“ (šelu).
Zastopnik And. Frančeškin.

Pozor tamburaši!

Izšle so sledeče partiture, in sicer: Kuro-patkinova koračnica od dr. Hruze, stane K 1.20. Venc srb. pesmi, velika potpouri od dr. Hruze, stane 4 K. U boj, koračni a iz opere Nikole Srbiča Zrinskega od dr. Hruze, stane K 1.20. Poletne sanje, koncertna melodija, uglašil dr. Hruza, stane K 1.22. Album hrv. nar. pesmi z besedilom od dr. Hruze, stane K 2. Album bosenskih nar. pesmi od dr. Hruze, stane K 1.60. — V tisku se nahajajo sledeči albumi za brač I.: Album slovenskih nar. pesmi. Album ruskih nar. pesmi, čeških nar. pesmi. Album internacijonalnih pesmi z besedilom iste narodnosti. Vse navedene partiture se dobivajo samo pri prvi sisaški tovarni tamburic I. Stjepušin v Sisku (Hrvatsko).

Anton Ivanov Pečenko Gorica

priporoča svojo veliko zalogo pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; plzenskega piva »prazdroj« iz sloveče češke »Meščanske pivovarne«, in domačega žganja I. vrste v steklenicah, kojega pristnost se jamči.

Zaloga ledu katerega se oddaja le na debelo po 50 kg naprej

Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske države v sodih od 56 l naprej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna. M M M M M M

Peter Škerbic,

Gorica, Riva Corno h. št. 13

priporoča svojo zalogo piva iz prve domače pivovarne gg. **Auer-jevih** dedičev v Ljubljani.

Germani taljani grozijo nam zlo al nič se ne strašmo saj pivo najbolje je to. Sovražnikov ima Slovenec veliko povsod tako je tudi pri pivu v Gorici kakor drugod.

Jakob Miklus

mizar in lesni trgovec

v Podgori, na ogln novega železniškega mosta
(na cesti, ki pelje proti Gradiški) ter podružnica

za Soškim mostom pri Pevmi

Trguje tudi z **opeko**, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod stiskalnic itd.

Mladenič

lepega vedenja. več slovenskega in nemškega jezika, želi dobiti službo pisarja v kaki trgovini ali v kakem drugem uradu. — Pojasnila daje iz prijaznosti upravništvo našega ista.

Pozor!

Podpisani priporočam čč. duhovščini in sl. občinstvu v mestu in na deželi svojo

prodajalno

kolonijalnega blaga. V zalogi imam kavo vseh vrst, različne moke iz Johmanovega in Majdičevega mlina, dalje imam različne pijače kakor francoski konjak, pristni kranjski brinovec, domači tropinovec izvrsten rum, maršalo, m laga, istrijski refošk, kavo in vžigalice družbe sv. C. in M., estenine Znidaršič & Valenčič itd. Več vrst olja. — Posilja se po pošti najmanj 5 kg. —

Josip Kutin

v Gorici.

Semeniška ulica 1

Centralna posojilnica

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. novembra t. l. na mesečna odplačila v petih letih

in sicer v obrokih, ki znašajo z obrestmi vred, za vsakih 100 K glavnice 2 K na mesec.

Posojuje svojim članom od 1. aprila t. l.:

na menico po 5¹/₂%, na vknjižbo po 5%

z ¹/₈% upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge je nespremenjena.

VIKT. TOFFOLI

velika zaloga oljkenega olja iz najugodnejih krajev

Gorica, via Teatro št. 20

Gorica, v. Seminario št. 10

Olje jedilno	36 kr. lit.
„finje	40 „ „
„bolje	44 „ „
„dalmat.	48 „ „
„istrsko	56 „ „
„corfù	56 „ „
„bari	60 „ „
„lucca	70 „ „
„nizza	80 „ „
„najfinije	1 gl. „

Priporoča dalje pristno in zajamčeno olje v vrčih.

Postrežba najpošteneja.

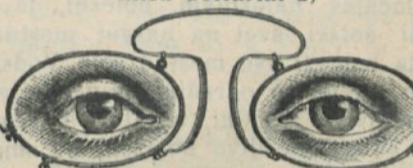
Na prodaj je 14 cerkvenih klopi

v Št. Andrežu

ki so v prav dobrem stanu; dolgost 220 cm.

I. Primožič

slovenski optikar v Gorici
ulica Vetturini 3,

Priporoča č. duhovščini in sl. občinstvu mestu in na deželi svojo veliko zalogo

optičnih izdelkov

in sicer vsake vrste očal, barometre, toplomerje, zdravniške toplomerje, daljnogleda, vage za vino, žganje itd.

Sprejema naročila inoprave in pošilja na dom.

Dobro si zapomni podobo in ime

„Ottoman“ (smodčični papir in ovitki)

ker s ponarejanjem se hoče konsumenta le zapeljati.

Jako izdatno sredstvo proti

revmatizmu in trganju po udih (putiki)

je liker **GODINA**, katerega napravljata v Trstu lekarnarja Rafael Godina, lekarna „Alla Madona della Salute“ pri Sv. Jakobu, in Josip Godina, lekarna „All' Igea“ v ulici Ferrato št. 4. — Stekleničica stane 1 K 40 vin. — Potom poste se ne pošilja manj kakor 4 stekleničice, in sicer proti poštnemu povzetju, ali pa, ako se dopošlje naprej 7 K, nakar se stekleničice dopošljejo franko in so v tem znesku zapopadeni vsi pošiljatveni stroški. Dobiva se v vseh lekarnah.